

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vinerea

Prețul inserțiilor: un gir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Secerișul va fi bogat...

(=) Peste câteva zile, după terminarea examenelor publice, reintroduse în anul acesta la toate școlile secundare din țară, — o restaurare nu prea fericită, — se încheie vechiul an școlar; iar tinerețea institutelor noastre de învățământ pleacă, mai mult sau mai puțin sgomotoasă, spre casa părintească primitoare și dătătoare de puteri nouă pentru ușurarea muncii dascălești d'a cultivă inimile și a lumina mințile setoase de învățatură.

N'avem încă informațiuni complete despre mersul instrucției în anul școlar ce expiră. În unele școli progresul va fi satisfăcător; în altele însă — după măturisirea profesorilor chemați — rezultatele instrucției sânt abea mijlocii, dacă nu chiar slăbuțe, atât privitor la dezvoltarea intelectuală, cât și privitor în deosebi la dezvoltarea morală a tinerimii școlare.

Care vor fi cauzele, — în cazul acesta greșelile — ce împiedică dezvoltarea educației dorite? Cauzele sânt atribuite unor împrejurări sau obișnuințe înrădăcinate în învățământ. Astfel este b. o.: îngrădirea prea mare a elevilor în aceeași clasă, — ceea ce face cu neputință controlul adâncit al profesorului. Altă cauză, tot așa de întemeiată, consistă în faptul, că sânt numeroși profesori, cari exercită și alte ocupații, grele și serioase, sânt adică: адвоци, ingineri, chiar deputați în parlament; — iar eventualii suplinitori, mai la toate catedrele, lipsiți de chemarea profesională, mijloace mai mult interesele proprii, decât interesele obștești...

În sfârșit, părinții, ca alt factor interesat, sânt de multe ori severi și prea înțepți față de odraslele lor, dela care pretind rezultate peste puteri, și îmboldesc astfel pe tinerii, nervoși și puțin cumpăniți, la făptuiri nesocotite, uneori desnădăduite.

Din observările mai sus înscrise, constatate și de alții, se desprinde adevărul, că învățământul actual, în școli primare și secundare, lasă de dorit, și că nu-și ajunge scopul pe deplin; prin urmare s'ar cere următoarele lucruri: întâi, mai puțină îngrădire de școlari în aceeași clasă; al doilea, încetarea sistemului nepotrivit al suplinitorilor și al acumulării de slujbe ce stânjenesc lucrarea de apostolat a unui pedagog; al treilea, în sfârșit, oarecare socoteală, cumintie, răbdare și seninătate din partea părinților cu copii de intelectualitate mediocră.

Toate aceste, dorințe și cerințe, vor fi, nu ne îndoim, bune și potrivite; —

dar, după a noastră convingere; ele nu se desjuns pentru atingerea țânței urmărite, ca adică: secerișul dela sfârșitul anului școlar să fie în adevăr bogat și multumitor deopotrivă pentru toți factorii interesați: pentru elevi, profesori și părinți, pentru neam și pentru biserică.

Ca să ajungem asemenea țântă, și ca să ne refacem viața, trebuie să sporească tot mai mult glasurile care cer ca obiectul de învățământ al religiei să fie înscăunat la loc de frunte între celelalte obiecte.

Magazinul de cunoștințe, multe și variate, din atâtea studii, între care nu figurează religia decât în rol de-a doua mână, n'are darul să imprumute tinerimii și generației conducătorilor de mână *țârta sufletească*, d'a rezista ispitelor traiului tot mai «modern», tocmai în urma *lipsei de religiozitate* pe care școala — devenită necofesională — n'o poate sădi cu temeinicie în sufletele tinerimii școlare; căci un catihet, cu câteva ore, chiar dacă ar fi strălucit bărbat de școală, el singur — fără cuvenita colaborare a tuturor colegilor săi și a altor împrejurări, — nu va fi în stare să dea decât rezultate puțin satisfăcătoare...

E vorba să reclădim viața, în mijlocul schimbărilor sociale de astăzi, prin un raport de colaborare și de întregire între *biserica dominantă* și statul național.

Nu vom găsi, pe lângă toate sbuciumările în dreapta și stânga, niciodată altă temelie și altă realitate, în afară de această biserică, prin care să dăm rost și înțeles existenței noastre de azi și viitoare; și dacă totuși se mai înșiră și alte realități, ele vin abea *după* biserică.

Experimentările îndârjite și ruinătoare, ca de pildă cele din «raiul» rusesc, nu sânt, cum o vedem zilnic, decât alergări după nălciri și idealuri utopice, bune cel mult pe seama țărilor scăpătate...

Recepția preotului N. D. Popescu la Academia Română. Părintele N. D. Popescu, noul academician, și-a citit în ședința festivă din 3 I. c. discursul de recepție despre Dimitrie Onciul, al cărui loc îl ține. La acest discurs, în care se expune viața, opera, ideile și metodele istorice ale celui comemorat, a răspuns dl. N. Iorga, constatând că este întâiul caz pentru vechiul regal, când un simplu preot intră în sânul Academiei. Dl. N. Iorga laudă meritele noului academician și spune că p. Popescu aduce o simplitate sănătoasă a scrisului, o onestitate morală, cunoștințe de limbi multe, pregătire mare și ambiție mică, într-o țară unde ambiția premerge pregătirii. P. Popescu, zice dl. Iorga, are multe studii istorice gata și lecțiuni, care trebuie date cât mai curând publicității.

† George Dima

În ziua întâi a Rusaliilor cu ceremonialul obișnuit bisericesc s'au așezat în cimitirul ortodox român din Cluj rămășițele pământești ale directorului dela Conservatorul din Cluj, *George Dima*. S'au cântat cu toată evlavie frumoasele imnuri așezate de ritualul nostru bisericesc la asemenea slujbe, și în cuvântări potrivite s'au comemorat momentele mai însemnate din viața Măestrului George Dima.

Unele din melodiile troparelor dela înmormântare au fost de bună seamă compozițiile Marelui răposat.

Cu adâncă evlavie și recunoștință, cu rugăciuni de mulțumită ne adresăm către Atotputernicul Dumnezeu, care a trimis din neamul nostru un asemenea distins bărbat poporului românesc, care a lucrat cu atâta dragoste și cu atâta pricepere pentru a scoate la iveală însușirile sufletești ale românului. O comoară neprețuită din sufletul poporului nostru a desgroat răposatul măestru George Dima, acestei comoare neprețuite i-a dat haina frumoasă a armoniei, și a arătat lumii ce nestimate de mare valoare stau ascunse în sinul și în inima poporului nostru.

George Dima a cultivat mai ales muzica poporului nostru, o a armonizat, și cu ea a înveselit inima oamenilor legați de poporul nostru.

Mai ales noi românii din Sibiu am avut fericirea de a ne veseli sufletește de câte ori auziam producțiunile de muzică, aranjate de Reuniunea română de muzică din Sibiu și de corul seminarial din Sibiu sub conducerea măestrului George Dima timp de 18 ani, din anul 1881 până la finea anului 1899, când George Dima și-a mutat cadrul de activitate în Brașov, locul său de naștere.

Activitatea culturală dezvoltată de răposatul măestru Dima aici în Sibiu, ca profesor în seminarul ortodox român Andreian, și ca conducător al Reuniunii române de muzică, formează de bună seamă epoca cea mai marcantă, epoca de aur putem zice din viața genialului bărbat.

Cu Reuniunea română de muzică din Sibiu a făcut măestru George Dima călătoria la București înainte cu 30 de ani, și este o coincidență interesantă, că data concertului din sala Ateneului din București 23 Mai (5 Iunie) 1895, coincide cu data de 23 Mai (5 Iunie) 1925, ziua în care Măestru George Dima a închis ochii pentru totdeauna.

Parcă vedem și acum entuziasmul publicului din București în seara aceea de 23 Mai 1895 (5 Iunie) când s'a dat acel concert sub conducerea lui George Dima în București, despre care concert ziarul «Timpul» în Nr. 115—1895 scrie între altele:

«Succesul, obținut de concertul de a seară în sala Ateneului de Reuniunea română de muzică din Sibiu, a fost enorm.

«Aplauzele s'au transformat în ovațiuni. Putem spune că a fost o adevărată serbare a cântecului românesc, care ne-a umplut inimile de mândrie.

«M. Sa Regina a asistat la această serbare, și a dat în mai multe rânduri semnul aplauzelor.

«Când la sfârșitul concertului grațioasă noastră Suverană a chemat pe dl Dima în loja regală și în fața publicului i-a mulțumit, au izbucnit exclamări unanime: «Trăiască Regina».

Ziua în care George Dima a închis ochii în Cluj ne-a revocat sărbătorirea lui în București înainte cu 30 de ani. Cum se împerechiază întâmplările în lumea aceasta...

În ziua în care trupul lipsit de suflul al lui George Dima a fost condus pe străzile Clujului spre locul de veșnică odihnă, la mulți se vor fi revocat în memorie zilele de urgie, când George Dima în societatea preoților români respira aerul muced din temnițele Clujului, ear conductul imponent al publicului abătut de bună seamă a revocat în memoria multora conductul martirilor în procesul memorandumului.

Ear nouă cari numai sufletește ne-am revocat în memorie asemenea scene, ne sună la ureche troparul din canonul dela Iviere: «Din moarte la viață, și de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi».

Cu ziua de 5 Iunie și George Dima a trecut în viața cealaltă, a trecut la nemurire.

Noi în fața cosciugului lui G. Dima dăm mulțumită lui Dumnezeu că ni l-a dat spre mândria și fala neamului nostru. Să-i fie memoria veșnică.

Memoriile reginei Maria. Suverana noastră a hotărât să-și publice memoriile în marele ziar parizian *Excelsior*. Memoriile reginei Maria au început să apară în numărul dela 1 Iunie al ziarului parizian și sânt recomandate de *Excelsior*, cu cea mai mare admirație, în chipul următor:

Regina Maria a României expune în ele cu inteligență lucidă și într'un stil direct, felul în care Ea contemplă rolul unei regine moderne.

După părerea Sa, o regină nu mai poate să rămână un soi de personaj quasi-legendar, ferită cu toată grija de orice contact direct cu lumea exterioară, și îndepărtată ca o icoană.

Ea ne spune, că setea Sa de viață este nevoia de a fi în mijlocul supușilor Săi și de a-i cunoaște, e grija statornică de a ajuta, de a mângâia, de a surădi și de a nu arăta niciodată nimic din îngrijorările sau din mahnirile Sale. Și Ea definește cu o rară noblețe și cu o remarcabilă autoritate cum a conceput o meserie, pe care o iubește și de care este mândră: *Meseria de Regină*.

Toate acestea sânt povestite în deplină libertate, cu curaj și sinceritate.

Altă poticnire. Gazeta ungurească din Cluj, *Keleti Újság*, primește dela București o nouă stare despre motivul întreruperii tratativelor de concordat între România și Vatican. Motivul ar fi, — cum vestește gazeta clujană — planul așa zisului «*patrimoniul sacru*», propus de guvernul actual român. Conform acestui «*patrimoniul sacru*», toate averile bisericesti catolice din România s'ar contop într'un întreg, administrat de o comisiune a episcopilor romano-catolici și greco-catolici (acești din urmă în majoritate), sub președinția unui comisar numit de guvern. Comisiunea ar fi înzestrată cu dreptul de a dispune asupra tuturor averilor aparținătoare bisericilor romano-catolice și greco-catolice. Papa a refuzat să-și dea aprobarea pentru planul «*patrimoniului sacru*», care — după a sa părere — ar slăbi puterea bisericii romano-catolice *maghiare* din România și ar întări biserica greco-catolică *română*.

AVIZ

Societatea ortodoxă națională a femeilor române își ține congresul anual în zilele de 27 și 28 Iunie în București. Președintele congresului a pus la dispoziția secțiunii Sibiu a asociației clerului 10 bilete cu reducere de 75%, pe C. F. R. Doritorii de a participa la acest congres sânt rugați a se adresa până la 18 Iunie a. c. la subscrisul pentru a primi carte de legitimație.

Dr. Aurel Crăciunescu
președintele secției Sibiu.

Serbările jubilară dela Brașov

— Invitare —

În numele Corpului profesoral al liceului ortodox român A. Șaguna din Brașov am onoare și bucuria a invita: pe toți foștii elevi: ai liceului, ai școlii reale și ai școlii comerciale superioare din Brașov, rămași până astăzi în viață, pe foștii profesori ai acestor școli, precum și pe prietenii lor la serbările jubilară ce se vor da cu ocazia împlinirii perioadei de 75 ani dela întemeierea lor: Sămbătă, Duminecă și Luni, în 27, 28 și 29 Iunie 1925, conform programului ce se publică tot azi, și i rog cu toată stăruința a-și împărți astfel afacerile lor, ca să poată închina 2—3 zile pentru aceste serbări spre ridicarea măreției lor și spre sporirea puterii morale ale școlii vii de azi.

Toți cei cari vor lua parte la aceste festivități, sânt rugați a se anunța, la adresa Direcțiunii liceale, Biroul Eforiei școlare, — până cel mult în 20 Iunie a. c., spre a li se putea asigura locuințe, de care îngrijește comitetul de încadrare. Din partea acestui comitet se vor afla membri la toate trenurile, ce vor sosi, începând cu Sămbătă dimineață. Altcum biroul de încadrare din cancelaria Eforiei școlare, localul liceului, va da orice informație și îndrumare în privința acestora.

Pentru participare la banchet deasemenea se cere anunțarea până cel mult în 20 Iunie. Legitimățiile pentru reducerea de 75%, pe căile ferate române, acordate de Ministerul Comunicațiilor, pentru aceste serbări, se vor trimite participanților în rândul în care au sosit anunțările.

Grupuri de elevi de licee nu pot fi îngrijiți cu această ocazie din cauza greutăților de locuințe. Ar trebui înșii să se îngrijească de locuințe. Reprezentanți de ai liceelor pot fi numai în număr de doi.

Brașov, 1 Iunie 1925.

Dr. I. Blaga, director.

Programa

serbărilor jubilară ale liceului „Andrei Șaguna” din Brașov, prezidate de I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan

Sămbătă, 27 Iunie 1925.

Ora 7—8 p. m. Muzică în fața Liceului.

Ora 7⁴⁵ p. m. Întrunirea foștilor și actualilor elevi în fața Liceului.

Ora 8 p. m. G. Dima: «Imn festiv» cântat de elevii liceului cu acompaniamentul muzicii militare. Salutul unui foșt elev. Răspunsul directorului. «Gaudeamus», cântat de foștii și actualii elevi.

Ora 8³⁰ p. m. Conduct cu lampioane și cu muzica militară prin oraș (Sir. Orfanilor, Hîr-

FOIȘOARA

Câteva tablouri de femei biblice

(Urmare)

Se uită mereu că efectul unei cumpărări rezultă din colaborarea oratorului cu dispoziția primitoare a auditorului. Biserica nu este un loc de întrunire oarecare, și predica nu e menită să încurajeze anumite veleități, să satisfacă unor curiozități, nici să menajeze anumite susceptibilități. Cuvântul, ce purcede din gura preotului, este cuvântul lui Dumnezeu, care se spune clar și respicat. El trebuie ascultat și primit cu smerenia și atențiunea Mariei, cu dorirea care pregătește ogorul inimii, ca să devină cuvântul aruncat sămânță rodnică și pentru duhul gospodăresc al Martei. Te întrebi tu suflet creștin, dacă mai înainte de a intra în lăcașul sfânt al Domnului, ai tras înșuși, brazde destul de adânci, ca țărâna lor să acopere deabinele sămânța aruncată de sămânțătorii lui Hristos și o fructifici, pe urmă, cu roua bunei voințe, ca să poată încolți, — cum a făcut Ana prorocița?

Nu odată răspândirea cuvântului dumnezeesc întâlnește împotriviri fășice. Câți nu-și fac piedestal de afișare din zeflemizarea apostolului religios, prin cuvânt. Se găsesc, în școală

chiar (și aici primejdia e mai îngrijitoare) profesoare, cari, prin atitudinea lor de viață și prin cuvântul lor dela catedră, își fac un titlu de mândrie vinovată din combaterea obiceiurilor creștine și a practicilor religioase. Nu-și dau seama de răul ce-l strecoară în sufletele fragede, nici de răspunderea mare, pe care o au. Nu se gândesc la osânda grea, pe care Domnul a pronunțat-o: «Vai celui prin care vine sminteala în lume, mai bine era, de și-ar fi legat o peatră de moară la gât, și s'ar fi aruncat în mare; — ori de nu s'ar fi născut».

În sfârșit multe obicinuințe ale vieții sociale, cu exageratele ei pretenții moderne, ridică zid, de care se izbește și se zdruncină sfioasa propovăduire religioasă. Oamenii vremilor noastre se socotesc în drept să treacă cu un dispreț suveran peste îndrumările de viață și normele de conduită creștinească, date de biserică și verificate de experiența alor 20 veacuri. În loc ca Dumineca și sărbătoarea să fie zile închinare lui Dumnezeu și sufletului, tocmai în aceste zile, duhul rău pune stăpânire pe oamenii. Înainte de masă, unui mai stau la lucru, intelectualii, funcționarii și profesioniștii liberi, găsesc că e singurul timp de liniștită odihnă și puțin merg la biserică. După masă însă, toată lumea caută căi de expansiune, de distracție. În preajma, ori în însăși ziua sărbătorii

se aranjează, — parcă, anume pentru a răzbuna cele 6 zile de rețineră și de lucru, — petreceri cu joc și petreceri cu băutură, cari ajută la paroxism sensibilității și tulbură cumpăna dreaptă a judecății, deschizând larg drum de năvală ispitelor și tentațiilor, alimentând patimi, cari duc la ruina morală și materială. În deosebi petrecerile nestăpânite, ce se aranjează acum și în post, fără restricții, cu ceașii dansante, transpuse și în familii, cu baluri decolate, ori mascate, cu expansiunea «distracțiilor» câmpenești necontrolate, sunt pricină nu numai de moarte morală, ci și fizică. Este izbitor cazul acelei domnișoare dela Brăila, care se sinucide, când vede, că stăruințele ei sunt zadarnice, și nu e lăsată să se ducă la un bal. Desigur n'a fost o clipă de desechilibrare mentală, ce s'a ivit spontan. «Delicii» de altă dată, sau angajamente anticipate de un suflet svăpăiat, pe cari, nu și-le putea ține de astă dată, i-au turburat cumpăna judecății și au împins-o la actual extrem, al unei ambiții rău înțelese, de care nu ne putem da seama, fără a pătrunde în psihologia vieții tineresti de azi, pentru care în primul rând sunt vinovate mamele. Da, mamele poartă răspunderea de cele mai multe ori, pentru că prea sunt îngăduitoare, ori își stimulează chiar ele copilele la atitudini, menite să satisfacă ambițiile lor de mame moderne, fără să se gândească la pri-

scher, Porții, Bul. Ferdinand, Vămii, Târgul Calor, Caterinei, Prundului, Liceu).

Ora 9 p. m. «Seara de cunoștință». — Cîină comună.

Duminică, 28 Iunie

Ora 8 a. m. Serviciu divin și parastas la toate bisericile ortodoxe române din localitate, în amintirea decedaților profesori și binefăcători ai școlii. Predică ocazională.

Ora 9¹⁵—10 a. m. Depunere de flori pe mormintele profesorilor și binefăcătorilor decedați.

Ora 10—11 a. m. Cîmăterul din Groaveri: Desvelirea monumentului lui Virgil Onițu. a) Stînțirea monumentului; b) Depunerea corozelor; c) Discurs comemorativ și d) Cor.

Ora 11¹⁵ a. m. În fața Liceului (în caz de ploaie, în sala festivă): a) Cor; b) Discursuri festive din partea I. P. S. Sa Mitropoliei și a Directorului; c) Primirea salutului foștilor elevi, a autorităților și instituțiilor culturale, care se vor anunța din vreme direcțiilor școlare; d) Cuvânt de mulțumită din partea directorului Liceului; e) Cor.

Ora 1³⁰ p. m. Banchet.*)

Ora 5—6¹⁵ p. m. Sedința festivă a «Secțiunilor literare-științifice ale «Asociațiunii», în sala festivă a liceului.**)

Ora 8 p. m. Festival în sala Teatrului Național (Apollo). Programul se va afla. Se vor produce numai foști și actuali elevi ai școlii.

Luni, 29 Iunie

Ora 8 a. m. Excursie în «Poiană». Plecarea din fața Liceului. Pentru cei cari nu pot merge pe jos, se vor aranja autobuse și trăsuri. Acestea se vor plăti de cei cari le folosesc.

Anunțările pentru participare la festivități și pentru rezervare de locuință, precum și data sosirii, se vor adresa: Liceului «Andrei Șaguna». Biroul Eforiei școlare, până cel mult în 18 Iunie a. c.

Legitimările pentru a putea călători pe C. F. R. cu 75% reducere se vor trimite din partea direcțiilor Liceului în ordinea anunțărilor și la adresele prescise ce ni se vor comunica.

Cei cari au locuință pe la prieteni sau cunoscuți sînt rugați a o aminti aceasta în scrisoarea de anunțare.

Brașov, 25 Mai 1925.

Direcțiunea Liceului Andrei Șaguna.

*) Anunțările pentru banchet se fac la Direcțiunea liceului deodată cu anunțul de participare la festivități.

**) În caz de timp ploios, prevăzându-se, că excursiunea în Poiană nu se va putea face, Sedința festivă a secțiunilor Astei se va ține Luni, la ora 10¹⁵ a. m.

mejdia morții morale spre care le împing, orientându-le viața după alte criterii, decât cele verificate de creștinism prin biserica lui drept credincioasă. Numai cei răsașiți cu sufletul în țarina bisericii lui Dumnezeu vor înflori în curțile Domnului și vor aduce roade de mîntuire.

Biserica, în deplină cunoștință a sufletului omenesc, a codificat norme de educație și conduită, în practici religioase, menite a țărniuri rădăcirile firii expansive, prin cele 9 porunci bisericești,*) cari întregesc legea celor 10 porunci, date de Dumnezeu vechilor Israeliteni. Numai cei ce își orientează viața după această constituție divină, a poruncilor legii, întregite cu regulamentul ei de aplicare, după poruncile bisericești, se pot socoti cetățeni ai împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Conflictul, în care se pune cineva cu «poruncile legii» dumnezeiești și cu dispozițiile «poruncilor bisericești», produce moartea

*) 1. a ne ruga lui Dumnezeu și a merge la biserică în Duminică și sărbători

2. a ține posturile

3. a cinști persoanele bisericești

4. a ne mînturii păcatele și a ne cumineca cel puțin odată pe an.

5. a ne ruga pentru domitorii noștri

6. a păzi posturile și rugăciunile rînduite de episcop

7. a nu celi cărți rele

8. a nu înstrăina lucruri bisericești

9. a nu face nuntă și ține petreceri în post.

Spre polul de nord

— Exploratorul Amundsen —

Norvegianul Amundsen a plecat în hidroavion, Joia trecută, spre polul nordic.

Ziarul «Debats» da cu această ocaziune câteva note biografice despre curajosul explorator.

Născut la 16 Iulie 1872 în Borge (Norvegia), Roald Amundsen este fiul unui armator; de tînar se entuziasma pentru studiile științifice polare.

În 1894 Amundsen s'a angajat pe bordul unui vas de pescuit face și a navigat în oceanul glacial arctic, mai multe campanii în jurul insulei. Jan Mayer a făcut din el un marinar atât de experimentat, în cât Gerlach, celebrul explorator belgian, i-a oferit pe «Belgica» funcțiunea de prim-locotenent.

La sfîrșitul anului 1908, Amundsen pregătește o misiune care trebuia să înainteze spre nord, dar în ultimul moment țelul fu schimbat și *Framul* se dirijă spre sud. Se cunoaște fericita reușită a călătoriei: Amundsen a fost primul om care a atins polul sud; la 7 Martie 1912 el trimetea, din Mohart, următoarea telegramă care a produs o senzație enormă: «Polul sud a fost atins la 14 Decembrie 1911 și ocupat până la 17 aceeași lună. Totul merge bine».

Eroul nostru a întrecut, cu câteva zile pe nefericitul căpitan Scott, care a trebuit să moară de foame și frig pe calea întoarcerii.

În cursul anului 1914, Amundsen se pregătește de plecare spre polul nord, dar din pricina războiului a renunțat. Deabia în 1918 Amundsen părăsi Cristiania pe vasul *Maud* de 100 tone.

Oprit de ghețuri dealungul coastei siberiene, Amundsen nu putu trece capul Celen-schin, unde rămase blocat până în Sept. 1919. După o navigare gres, *Maud* ajunge în strâmtoarea care separă insulele Novei Siberii de continent și ocolește arhipelagul de Est. Amundsen a fost obligat să ierneze pe coastele Siberiei. La 6 Iulie 1920, nava era din nou liberă; Amundsen se aprovizionează la Nome, în Alaska, de unde pleacă din nou la începutul lui August spre insula Wrangel. Aici *Maud* fu imobilizată în ghețuri până în 1921.

Amundsen nu se descurajă și, în 1922, își încearcă din nou norocul. Împrejurările continuă să fie contra lui Amundsen părăsi vasul pentru a atinge capul Barov la Nord de Alaska și de aici să atingă polul în avion, eșuă și de data aceasta.

La 1923, aparatul se avariă în timpul încercărilor. Amundsen reveni în Europa, unde cu marile sale calități de metodă și de curaj pregăti noua încercare de sbor spre pol, pe care o urmărim cu interes.

mor a lă, după cum nerespectarea legilor fizice pricinuește boală, și moartea trupului, când contrastul este prea acut. Salvarea nu este alta decât Hristos, prin ajutorul Lui. Cei ce apropie de Domnul se vindecă de boale sufletești ca și de cele trupesti. Un minunat simbol ne înfățișează, în această privință, *Învierea fiicei lui Iair* (Marcu 5, 22—24 și 35—43). Mai marile sinagogii aveau o singură copilă. O boală neierătoare îi curmă zilele. Ce dureroasă lovitură pentru părinți și cum s'a prefăcut ea în prilej de izbăvire pentru ei și reazăm de mîngăiere și pace liniștitoare pentru noi.

Tatăl desnașdăduit alegă și se prostorne la picioarele Mîntuitorului rugându-L: «vino de lîi pune mîinile pe dînsa, ca să se mîntuiască și să trăiască». Era doară unica lui fiică. Copila crescuse într-o casă de părinți evlavioși, căci altfel tatăl n'ar fi fost mai marele sinagogii. Dar loviturile sorții nu cruță pe nimeni. Mîntuitorul pleacă împreună cu tatăl. Pe drum încă, le vine vestea zdrobitoare: a murit. Domnul îmbrăbatează pe părinte: «nu te teme, crede numai!» și se apropie de casa, de unde răsbeau deja în văzduh glasuri de tînguiri și strigare de durere. Mîntuitorul oprește plîngerea, scoate afară pe toți, apucă de mîna pe fecioară și rostește cu graiul Celui ce are putere: «tîie zic, scoală-te». Și s'a sculat. De nu intra Hristos în

INFORMAȚIUNI

Plecarea Familiei Regale în străinătate a fost fixată pentru ziua de 26 Iunie. Suveranii vor pleca cu un tren direct la Paris, unde vor rămănea neoficial trei zile. M. S. Regele va pleca apoi la Bagnoles-de-l'Orne pentru a-și urma cura prescrisă de medici, ear M. S. Regina se va duce în Anglia la una din stațiunile balneare. Pe ziua de 1 August Familia Regală va fi în țară.

Noi episcopi. Majestatea Sa Regele nostru *Ferdinand* a binevoit a numi episcop militar pe asesorul consistoriului nostru arhidiecezan Dr. Ioan Stroia, și a înțarit alegerea părintelui Dr. Gheorghe Comșa de episcop al Aradului.

I. P. S. Sa Mitropoliei noastre *Nicolae*, asistat de ceilalți ierarhi ai mitropoliei noastre, va hirotoni pe părintele Dr. Gh. Comșa întru arhiereu, Duminică în 14 Iunie a. c. în biserica catedrală.

Pentru stîrpirea dușmanului. I. P. S. Sa Mitropoliei Pimen al Moldovei a publicat de cîrând o broșură în care spune ce a făcut și ce se poate face pentru a combate alcoolismul. Un exemplu, care din nenorocire nu stă singur, este destul de grăitor pentru a arăta că sîntem de loviri prin urmările consumării necumpătate de băuturi spirtoase. Comuna Burdujeni, raportează broșura, a consumat în anul 1924: rachiu în preț de 1 milion 638 mii lei, vin în preț 1.400.000 lei, bere în preț de 60 mii de lei; total 3 milioane 98 mii de lei. Cât pămînt ar fi putut plăti cu banii aceștia noii împroprietăriți din partea locului? — E lungă lista satelor, care au cheltuit milioane pentru rachiu și țuică. În fața cifrelor enorme, nimic nu poate fi mai salutar, decât lupta stăruitoare și conștientă a preoților, medicilor, învățătorilor și a celorlalți intelectuali împotriva primejdiei naționale a consumării desfrîmate de băuturi alcoolice.

Alegerea de protopop. În sinodul protopopesc, întrunit în 4 Iunie a. c. pentru alegerea noului protopopesc al tractului Hunedoara, sub preșidul comisarului cons. Dr. George Proca, a întrunit totalitatea voturilor actualul administrator Dr. Vasile Oana. Alegerea a decurs în perfectă ordine.

Moartea unui astronom. Din Paris se vestește că astronomul Camille Flammarion a înțetat din viață în vîrstă de 83 de ani. Lucrările sale au fost traduse în mai toate limbile europene.

casă moartea rămănea stăpîna pestre trupul unei flori plîpînde. Fără Hristos nu este sănătate și viață morală. Boala păcatului duce la moarte. Nădejdea de scîpare este numai Hristos.

O, mamelor, priviți cu luare aminte la acest tablou simbolic, lăsați să picure în sufletele voastre impresiile, cari să vă îndrume și pe voi de acum, cu putere irezistibilă, ca să alergați la picioarele lui Hristos, să-L rugați și voi: Învățătorule, fîca mea, fiul meu, soțul meu este greu bolnav.

Vin'o și-Ți pune mîinile preste dînșii, ca să trăiască. Duceți la Hristos, mai ales copiii voștri, ca să-și pună mîinile peste ei. El vă îndeamnă așa de duios: «Lăsați pruncii să vină la mine, că unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu». Rugămîntea voastră nu va rămănea fără răsuneț. Isus este gata să vină, să intre în casa voastră de jale și să ajute. Dar trebuie să izgoniți, mai întai, zgomotul frivol de până acum, să alungați turburarea din familie și să rămăneți singuri cu El. Așa, în tîna, lucrează Domnul, reînvieria sufletelor, — chiar dacă vi s'au părut moarte. Fără să-L chemați, însă, fără să ajutați înșivă, ca să apuce de mîna pe ficele voastre, ele vor peri.

Pastrînd impresiile sugerate de chipul Mariei din Betania, cu atîndinea ei de smerită ascultare a Cuvîntului și încrezătorii în puterea

Premiile naționale. Comisiunea instituită pentru acordarea premiilor naționale de literatură, compusă din d-ii: Al. Lăpușanu, M. Sadoveanu și O. Goga a hotărât în ședința sa din 4 i. c.: Premiul național de literatură pentru năvel și roman se acordă în unanimitate d-ii **L. Al. Brătescu-Voluntesci**. Premiul național de critică și istorie literară se acordă d-ului profesor **Bogdan Dănilă**, iar premiul național de poezie d-ului **Mihail Codreanu**.

† **Dr. Zenovie Gheșaj**, avocat, căpitan în rezervă, a încetat subit din viață în 4 iunie 1925, în etate de 48 ani. Regretatul defunct a stat în serviciul institutului «Albina» timp de 20 ani și a fost un funcționar devotat și credincios. În mormântarea i s'a făcut Sămbătă în 6 iunie la ora 3 d. m. din capela cimiterului central din Sibiu. Odihnească în pace!

† **Iosif Nicoră**, paroh ortodox român în Ciunga, prot. Turzii, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Sămbătă în 6 iunie 1925, după morbo îndelungat, împătâșit cu sf. taine ale moribundilor, în etate de 41 ani și 17 ani al profeției și ai căsătoriei. Osemintele defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă în 8 iunie, a doua zi de Rusali, la ora 3 p. m. în cimiterul bisericii ort. române din Ciunga. Veșnica lui pomenire!

O româncă de 132 ani. În comuna Cărpăneni din județul Chișinău (Basarabia) a fost sărbătorită de săteni și autorități bătrâna Maria Șerguța în etate de 132 ani, născută în anul 1793 în timpul domnitorilor moldoveni. Bătrâna e sănătoasă, dar cu vederea slăbită.

Aviz. La institutul de credit și de economii «Albina» din Sibiu s'a introdus cu ziua de 9 iunie 1925 orarul de vară, și țin următoarele ore de birou și de casă: Luni și Vineri ore de birou dela 7—1 a. m. și 4—6 p. m.; Luni și Vineri ore de casă dela 7—1 a. m. și 4—5 p. m. În celelalte zile de lucru ale săptămânii: ore de birou dela 7—1 a. m., ore de casă dela 7—12 a. m. După masă birourile închise.

Arhivă dispărută. A produs senzație uriașă în toată Rusia dispariția arhivei secrete a Internaționalei a treia. Nu numai documentele s'au făcut nevăzute, ci și fondurile de dispoziție ale sovietelor, care aveau sume enorme în valute străine. Între dispărutele documente se găsește și lista secretă a tuturor agenților sovietici din statele europene, cu arătarea sumelor distribuite dela Moscova. «Comisarii» sânt furioși, firește.

Banca Românească, sucursala Sibiu, aduce la cunoștință clienților sale că începând dela 8 iunie a. c. și până la 1 Septembrie birourile sale vor fi deschise numai dimineața dela ora 8 la 1. Orele dela casa vor fi dela 9—12 a. m.

Rectificare. În poezia *Traista mea*, din nrul precedent, în ultima strofă după cuvintele «mă stăpânește-un», s'a omis cuvântul *singur*, deci se va citi: *Mă stăpânește-un singur dor*.

de reînviere a acestui cuvânt, care este Hristos, să trecem înainte, la o altă grupă de tablouri.

În arșița dogoritoare a unei zile de vară, într-amezi, Mântuitorul poposește ostenit de drum, la fântâna lui Iacob. Ucenicii pleacăseră în cetate apropiată să cumpere de ale mâncării. O femeie, *Samarineancă*, vine să ia apă (Ioan 4, 6—43). De sigur o apă bună, răcoritoare, dar, care nu stăpânește setea decât pe o vreme și trebuia să vină din nou cu vasul, să scoată alta, proaspătă. Așa e cu apa pe care o îmbie lumea de azi, cu ideile ei nouă, cu modernismul ei curent sufletului setos. Pe un moment spiritul, dornic de noutate, se simte atras, satisfăcut, că-și poate potoli setea curiozității. Dar tot așa de repede însetează din nou, iar apa, îmbiată de oameni, curând i se pare stătută, și vrea alta, proaspătă.

Tot sufletul însetează după mulțumire în aceasta lume, dar adevărată potolire și nouă înviorare sănătoasă nu se găsește decât la izvorul cel adevărat, cu «apa vieții», care este Hristos. Și Samarineanca acolo nimerise acum. Hristos ne chiamă și pe noi: De însetează cineva, să vie la mine și să bea (Ioan 7, 37.)

Samarinenii erau un popor urgisit de judei; iară femeia era una din cele, care toată viața

„Spor al dragostei”. Mai mulți pelerini români din Ardeal și Banat, conduși de episcopii greco-catolici dela Oradea mare, Gherla și Lugoj (arhiepiscopul și mitropolitul dela Blaj a lipsit), au fost primiți, — cum anunță *Unirea* blăjană mai nouă, — în după ameză zilei de 25 Mai a. c. din partea papei cu prietelii perelinașilor «anului sfânt». Pelerinii români au fost primiți de «sf. Părinte», după ce acesta mai primise în audiență «un pelerinaj spaniol, unul francez și un al treilea din Canada». Papa, salutând de bună venire pe românii pelerini, și pomenind de legăturile lor cu biserica Romei, le cere «și un spor al dragostei» pentru această biserică. Semn că, această dragoste este foarte scăzută... spre binele obștească al românilor.

Aspirații ungurești. Îmbătrânitul conte Andrassy, capul monarhiștilor unguri legitimiști, vorbește nației sale în numărul de Rusali al ziarului Pesti Napló și se declară împotriva unui proiect electoral alcătuit de guvernul actual al lui Bethlen, care n'ar fi deul de liberal. Senilul conte vorbește cu «insufletire» despre *votul secret*! De ce? Fiindcă minoritățile nemaghiare, — așa spune contele Andrassy, — vor fi câștigate, pe calea aceasta, pentru ideea înfăptuirii «Ungariei Mari»... Se adevărește din nou, că omul la bătrânețe ajunge de obicei la mintea copiilor.

Cel mai bun mijloc. Lumea care ține, mai ales în zilele prea calde, să se răcorească uneori cu un pahar de bere, se jăluiește că fabricile de bere ardeleni și-au urcat prețurile marfei atât de sus, încât specula trusului fabricilor noastre a luat caracterul de cel mai nerușinat atentat la punga consumatorilor. Unii cer ca autoritățile administrative-polițienesti și administrația să intervină pentru a modera jaful speculatorilor cu berea. Noi sântem de părere, că toți cei revoltați și pungășiți au un mijloc cu mult mai eficace pentru a cuimni pe «jăluitorii», și adică: să proclame și să execute *bolșotarea* fabricilor cu musca pe căciulă, așa că timp de b. o. trei luni să nu li consume nici un pahar de bere...

ȘTIRI LOCALE

Reuniunea română de muzică «Gh. Dima» din Sibiu a dat Joi, în 4 i. c., în sala Urania un concert cu binevoitorul concurs al d-iei Tanyza Baotă (sopran), al d-șoarei O. Schuster (piano) și al d-ii I. Eliad (vioară). Programul, iscusit alcătuit și artistic executat sub dirijarea măestră a d-ii N. Oancea, ni a adus bucurii din Mendelssohn Bartholdy, Löwe și câteva din minunatele noastre cântece românești, pentru coruri mixte și coruri de bărbăți. Și unele, și altele s'au prezentat de nou cu mult farmec, de-o parte cu o nesfârșită fineț de tonuri, de altă parte cu toată forța ceută de interpretare. So-

liste și soliști, în corurile mixte, au fost: d-ii Vilt, d-șoara Luca, și d-ii Stănculescu și Pop, puteri cunoscute și apreciate de sibieni. Primite cu flori și aplauze au fost arile cântate de d-ia Tanyza Baotă, o artistă desăvârșită, căreia publicul i-a adus ovațiuni bine meritare. Un trio în Re minor, de Mendelssohn-B., executat cu rară expresie de d-șoara O. Schuster la piano, de d-ii I. Eliad la vioară și N. Oancea la cello, a întregit cu succes programul concertului, care dovedește că Reuniunea noastră se află în progres.

(Observare. În legătură nu numai cu acest concert, ci cu toate spectacolele ce se organizează la noi, ni se exprimă din mai multe părți: *respectul pentru ora fixă ne lipsește total*. Spectacole, anunțate pentru ora 8^{1/2}, se încep la ora 9 și un sfert, sau chiar mai târziu. De vină se zice, că este «publicul românesc». Vina principală însă o poartă mai de grabă *organizatorii* spectacolelor, când ei înșiși nu respectează ora ce o fixează. Dacă dânsii s'ar ținea exact de ceea ce spun, publicul s'ar mai educa» și ar căuta să fie punctual. Dar, dacă organizatorii nu fac cum ei promit pe afiș, de ce oare auditorul să se grăbească a-și împlini datoria, pe care organizatorii o nesocotesc? Așa judecă lumea. Cel interesează își vor face concluziunea).

Lista despre constatarea cetățenilor române, întocmită în ordine alfabetică pentru orașul Sibiu, verificată, rectificată și completată, e afișată spre vedere publică la primăria orașului, — sub poartă la dreapta dela intrare, — pe durata de 30 zile și cu termen de apel de 40 zile, scoțite dela 1 iunie 1925. Apelul este scutit de orice taxe și timbru și e a se declara la primăria locală, urmând a fi judecat — fără drept de opoziție — de către Comisiunea de apel dela Curtea de apel din Cluj. — Apelul se poate face nu numai privitor la persoana proprie, ci și la ori care altul.

Mersul trenurilor

I. Plecarea din Sibiu:

La *Copșa mică*: 4:30, 9:20, 17:45, 21:—.
La *Ocna-Bai*: 6:20, 10:30, 16:40, 19:48.
La *Peatra Olt—București*: 3:05 14, 18:55.
La *Făgăraș—Brașov*: 6:03, 9:45.
La *Făgăraș*: 16:38.
La *Alba-Iulia*: 4:50, 11:30, 19:10.
La *Agnita*: 3:50, 17:50.
La *Cisnădie*: 5:50, 12:15, 18:20.

II. Sosirea în Sibiu:

Dela *Copșa mică*: 2:9, 8:50, 13:45, 22:35.
Dela *Ocna-Bai*: 7:25, 12:10, 15:5 17:43, 20:53.
Dela *Peatra Olt—București*: 0:20, 10:55, 16:30.
Dela *Făgăraș—Brașov*: 15:42, 20:57.
Dela *Făgăraș*: 9:00.
Dela *Alba-Iulia*: 8:45, 16:22, 20:40.
Dela *Agnita*: 6:56, 17:08.
Dela *Cisnădie*: 7:26, 13:55, 20.

femei ca și bărbăți, devine o misionară în slujba lui Hristos.

În lumina revărsată de Isus asupra ființei și conștiinței ei adormite, își recunoaște urăciunea faptelor din trecut; nu încearcă să-și mai acopere acest trecut, și-l mărturisese fără reticențe. De aici pleacă o nouă orientare. A descoperit pe Hristos, s'a smerit în fața Lui, L-a primit în sufletul ei și inima a început să-i zvănească cu putere. Prisosul bucuriei și luminei, ce-i covârșise ființa, caută căi de revărsare. Își uită vasul acolo, pe marginea fântanei și aleargă în cetate să facă părtași și pe alții de lumina și adevărul pe care ea l-a descoperit. Un apostol al lui Hristos prin cuvânt, ea chiamă la El pe toți câți îi întâlnește în cale.

Nefcercători oamenii întâi, sunt cucerii prin sinceritatea, prin mărturișirile ei deschise și hotărâte, prin întreaga ei înfățișare transfigurată. «Veniți de vedeți om, care mi-a spus mie toate...» Și ei «au ieșit din cetate și veneau către dânsul».

(Va urmă)

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

Telegraful Român

Editoria și tiparul Tipografiei arhiepiscopale

Kadactor responsabil: Dr. George Proca.